

Ο ΝΟΥΜΑΣ

ΧΡΟΝΙΑ ΙΖ'

Σάββατο Ἀθήνα, 11 Ἀπριλίου 1920

ΑΡΙΘ. 679

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΠΑΝΟΣ Α. ΤΡΥΚΟΠΟΥΛΟΣ: Ἡ δημοτικὴ μας
στὰ Δημοσ. ἔγγραφα.
ΑΛΥΡΑΣ: Ἀνθολογήτρος.
ΑΓΓΕΛΟΣ ΧΡΥΣΗΝΘΕΜΟΣ: Ἐνα φιλάκι.
ΤΗ. ΗΑΡΛΟΡ: Τὸ ἄγαλμα ἔχει ψυχὴ (μεταφρ. Gra-
ziella).
ΣΙΤΣΑ ΚΑΡΑΪΣΚΑΚΗ: Ὁ Ποιητής.
ΜΙΧ. ΘΕΡΩΡΗΤΗΣ—Κ. ΚΑΡΘΗΙΟΣ: Ὁ Δὸν Κι-
χότης (συνέχεια).

Ο "ΝΟΥΜΑΣ,": Φαινόμενα καὶ πράγματα.
ΛΙΑΝ Μ. ΙΑΚΩΒΙΔΗ: Στὴν ἀγαπημένη μου Σμάρω.
Μ. ΦΙΑΗΤΑΣ: Γονιός.
ΜΣ. ΓΚΙΜ: Ἄραχλος κάφος.
Η. Χ.: Ἡ Γλῶσσα τοῦ Σκληροῦ.
ΑΠΟ ΒΑΟΜΑΔΑ ΣΕ ΒΑΟΜΑΔΑ: Ζένη φιλολογία.
—Ἡ Κοινὴ γνώμη.—Χωρὶς γραμματό-
σημο.

Ἡ ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΜΑΣ ΣΤΑ ΔΗΜΟΣΙΑ ΕΓΓΡΑΦΑ

Τὸ νεωτεριστικὸ ἀεράκι ποὺ ἀρχίνησε νὰ πνέει στὸν ἐκπαιδευτικὸ μας κλάδο, δὲν εἶτανε δυνατό νὰ φέσει ἀσυγκίνητες τίς ἄλλες δημόσιες ὑπηρεσίες καὶ νὰ μὴ θελήσουνε κι αὐτὲς νὰ συμμορφωθοῦνε μὲ τὸ πνεῦμα τῆς Ἐποχῆς, μὲ τὴν ἀλήθεια καὶ μὲ τὸ φῶς τῆς Δημοτικῆς μας γλώσσας. Σιγά-σιγά καὶ χωρὶς νὰ τὸ νιώσουνε οἱ μανταρίνοι τῆς γλώσσας, μπήκε μὲς στὰ μονχλιασμένα ράφια τῶν Ἀρχείων, ἀναστάτωσε τὰ χαρτιά καὶ τὰ κιτάπια ποὺ τὰ βάραινε ὁ βραχνᾶς τῆς καθαρῆς, καὶ στέλλοντας ἐκεῖ τὴ ζωγόνα πνοή του καθάρισε τὴ σαπίλα, κεράνωσε τὸ σκολαστικισμό κ' ἔσπρωξε τίς νέες ψυχὲς στὴν ἀγάπη τῆς Ἀλήθειας καὶ τῆς Ἐπιστήμης, ποὺ τοὺς εἶναι τροφή καὶ σάουκα ἢ Γλῶσσα τοῦ Λαοῦ.

Στὸ Βενιζέλο χρωστάμε πολλά, ἀναφορικὰ μὲ τὸ Γλωσσικὸ ζήτημα καὶ γενικώτερα μὲ τὴ θέση ποὺ πασικίζει νὰ δώσει στὰ νεοελληνικὰ γράμματα. Κάθε μεταρρύθμιση ἐκπαιδευτικὴ καὶ φιλολογικὴ ἀπ' αὐτὸν πηγάζει φυσικὰ καὶ ἢ ἀναζωογόνηση καὶ τὸ ζωντάνεμα τῆς μονχλιασμένης ὑπηρεσιακῆς γλώσσας.

Ποιὸς ἄλλος πρὶν ἀπ' αὐτόν; Κανείς. Σκολαστικισμός, σκοτιάδι, καθαρῆουσα. Παντοῦ ὁ Μιστριώτης καὶ τὰ κοπέλλια του. Ἡ ὀνομαστικὴ ἀπόλυτη στὴν ἡμερησία Διάταξη. Κ' οἱ δυστυχημένοι γραφιάδες τῶν ὑπουργείων καὶ ὁ πρὸ δυστυχημένος Ἑλληνικὸς λαός, ἔσκυβε, ἴδρωνε, τυραννιότανε νὰ ἐρμηνεύει τὸν ἄλφα Νόμο ἢ τὴ βῆτα Ἐγκύκλιο ποὺ ἐρχότανε δεύτερη γιὰ νὰ τὴν ἐξηγήσει καὶ πολλὰς φορὲς τρίτη καὶ τέταρτη

χωρὶς νὰ καταφέρει νὰ πετύχει «τὴν ἄρσιν τῶν ἀμφιβολιῶν».

Καὶ νά, τέλος πάντων μὲ τὴν ἐπέμβαση τοῦ Βενιζέλου, μὲ τὸ δυνατό χέρι ποὺ ξέρει νὰ συντρίβει τὴν Πρόληψη ὅπου κι ἂν τὴ βροῖσκει, νά, τέλος πάντων κ' ἔδω, ἢ μιὰ κ' ἢ ἐνιαία γλῶσσα τοῦ λαοῦ στὰ Ἐπίσημα Ἐγγραφα. Πέροι ὁ «Νουμάς» ἔδωσε ἀρκετὰ δείγματα στὶς σελίδες του. Φέτος ἕνα-ἕνα τὰ δημόσια Ἱεροφεία συμμορφώνονται μὲ τὸ ριζοσπαστικὸ πνεῦμα τῆς ἐποχῆς. Τὰ «μὴ φτύνετε καταγῆς» καὶ τὰ «Λὰ κλείνετε τὴν πόρτα» εἶναι συνηθισμένα πιά ποὺ δὲν ἀξίζει οὔτε νὰ ταναφέρει κανείς.

Ἔτσι εἶναι τὰ πράγματα. Φυσικὰ καὶ ἀπλά ὅπως εἶναι κ' ἢ γλῶσσα τοῦ Δημοτικοῦ τραγουδιοῦ ποὺ τὰ φωτίζει. Κι ὁ κάθε πολιτισμένος σήμερα, καὶ τὸ κάθε ὑπουργεῖο, δὲ ντρέπεται νὰ μεταχειριστῆ τὴ Δημοτικὴ γλῶσσα ἀπὸ τὸ φόβο μὴν τοῦ κολλήσουνε ὅπως πρῶτα τὴ ρετσέτα τῆς ἀμορφωσιάς.

Μέσα στὶς δημόσιες ὑπηρεσίες ξεχωρίζει ἀπὸ τίς πρῶτες τὸ Ὑπουργεῖο τῶν Οἰκονομικῶν γιὰ τὴ λεύτερη ἀντίληψή του πάνω στὸ σπουδαῖο αὐτὸ ζήτημα. Πέροι χαρήκαμε ἄλλοι στοὺς δρόμους τοιχοκολλημένες ὁδηγίες γιὰ τὴν «Καθαρὰ Πρόσοδο» στὴ δημοτικὴ. Φέτος τὸ «Ἐμπορικὸ Τμῆμα τῶν ἀμέσων Φόρων» τοῦ Ὑπουργείου τυπώνει καὶ στέλνει στὶς Ἐφορεῖες τοῦ Κράτους ὑποδείγματα γιὰ Ἐμπορικὰ βιβλία μὲ ὁδηγίες καὶ λεπτομέρειες στὴ Δημοτικὴ μας. Νά, τὸ μεγάλο ἐμπόδιο ποὺ νικεῖται: Ὁ Συνταγματικὸς Ἑλληνας πολίτης θὰ μπορεῖ κι αὐτὸς ὁ ἄμοιρος νὰ μὴν ἀγνοεῖ τοὺς Νόμους, νὰ μὴν πλερώνει πρόστιμα καὶ κόντρα φόρους. Τὸ